โครงการพัฒนาเครือข่ายฟื้นฟูแนวปะการังและสร้างแหล่งเรียนรู้
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อปลุกจิตสำนึกชุมชนองค์กรท้องถิ่นและเครือข่ายการอนุรักษ์และฟื้นฟูปะการังให้เกิดความรักและหวงแหนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

2. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูปะการังอันเป็นทรัพยากรที่มีค่าของระบบนิเวศทางทะเล การพัฒนาการเรียนการสอนที่ตอบโจทย์ SDGs

3. เพื่อสร้างและพัฒนาเครือข่ายฟื้นฟูแนวปะการัง และสร้างแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ของสถานศึกษาและองค์กรที่สนใจ

4. เพื่อส่งเสริมการนำวิจัยและนวัตกรรม (ววน.) เกี่ยวกับการฟื้นฟูปะการัง และทรัพยากรทางทะเลอื่น ๆ ในการนำไปใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืน (SDGs) ของชุมชนท้องถิ่นที่เป็นพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัย

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. มีการดำเนินโครงการใน 9 พื้นที่ ได้แก่

1.1 ห้องประชุมปะการัง และห้องปฏิบัติการคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ตึก 9)

1.2 เกาะหมาก ตำบลเกาะหมาก อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด

1.3 เกาะพระทอง จังหวัดพังงา

1.4 เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.5 เกาะขาม จังหวัดชลบุรี

1.6 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

1.7 วนอุทยานเขาแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

1.8 โรงเรียนคิชฌกูฏวิทยา

1.9 สวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 จังหวัดจันทบุรี

2. มีการดำเนินการฟื้นฟูปะการังในพื้นที่เครือข่าย จำนวน 4 พื้นที่ ได้แก่ พื้นที่เกาะหมาก จังหวัดตราด พื้นที่เกาะขาม จังหวัดชลบุรี พื้นที่เกาะพระทอง จังหวัดพังงา และพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. มีแหล่งบริการวิชาการเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ จำนวน 1 แหล่ง ได้แก่ เกาะหมาก จังหวัดตราด

4. มีผลงานวิจัยจากกองทุน ววน. ที่นำไปใช้ประโยชน์จำนวน 3 เรื่อง และจากกองทุนวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จำนวน 1 เรื่อง รวมทั้งสิ้นจำนวน 4 เรื่อง

5. มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 2,002 คน

6. มีวิสาหกิจชุมชนที่ได้รับการหนุนเสริมองค์ความรู้ และพัฒนาศักยภาพ 3 วิสาหกิจชุมขน ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านอ่าวนิด ตำบลเกาะหมาก จังหวัดตราด วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเสื่อบ้านท่าแฉลบ และวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านน้ำเชี่ยว จังหวัดตราด

7. มีเครือข่ายฟื้นฟูปะการังเพิ่มขึ้น จำนวน 3 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเล จังหวัดตราด องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหมาก และศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศร.ชล.) จังหวัดตราด

8. โครงการอบรมครูเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนเรื่องทะเลและชายฝั่ง : กรณีศึกษาเกาะหมาก จังหวัดตราด ชุมชนต้นแบบด้านงานอนุรักษ์ปะการัง ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 21-22 มิถุนายน 2568 โดยมีคุณครูจากจังหวัดจันทบุรี และระยอง เข้าร่วมจำนวน 10 คน จากทั้งหมด 6 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนคิชฌกูฏวิทยา จังหวัดจันทบุรี
2. โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ๔๘ จังหวัดจันทบุรี
3. โรงเรียนท่าใหม่ “พูลสวัสดิ์ราษฎร์นุกูล” จังหวัดจันทบุรี
4. โรงเรียนบ้านห้วงหิน (สพป.รย.เขต2) จังหวัดระยอง
5. โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร จังหวัดจันทบุรี
6. โรงเรียนสฤษดิเดช จังหวัดจันทบุรี

และมีนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาชีววิทยา ชั้นปีที่ 4 เข้าร่วมจำนวน 3 คน รายชื่อ ดังนี้

ลำดับที่	รหัสนักศึกษา	ชื่อ-สกุล	ชั้นปี
1	6514911001	นางสาวนริศรา ช่างเจรจา	ปี 3
2	6514911010	นางสาวเพชรลดา ผ่องผุด	ปี 3
3	6514911004	นางสาวพุทธิดา ศิริการ	ปี 3
4	6414911014	นางสาวพิมพ์สุดา อกนิษฐวงศ์	ปี 4

มีหน่วยงานต่าง ๆ เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

1) สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดจันทบุรี
2) ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล (ศร.ชล.) จังหวัดตราด
3) มูลนิธิรักษ์ปะการัง ภายใต้การอุปถัมภ์ของบริษัทเอจีซีวินิไทย

4) องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะหมาก
5) สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1
6) วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านอ่าวนิด
7) ชุมชนเกาะหมาก จังหวัดตราด

โดยมีผลงานของครูผู้เข้าอบรม ได้รับรางวัลในโครงการการขับเคลื่อนการเรียนการสอน เรื่องทะเลและชายฝั่ง จำนวน 5 ผลงาน ได้แก่

1. นางสาวศศิธร งามเอนก โรงเรียนคิชฌกูฏวิทยา ผลงาน “การสร้างองค์ความรู้และคิดค้นนวัตกรรม”
2. นางสาววีรยา ศรีคำ โรงเรียนคิชฌกูฏวิทยา ผลงาน “การขับเคลื่อนกิจกรรมค่าย ISMP”
3. นางสาวนิลาวัลณ์ จันทะรังษี โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร ผลงาน “การขับเคลื่อนกิจกรรมชุมนุม”
4. นายนิพนธ์ เอี่ยมสำอางค์ โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร ผลงาน “การแข่งขันวิดีโอสั้น”
5. นายสินชัย จำปาศักดิ์ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 48 ผลงาน “การดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทะเลและชายฝั่งเป็นแหล่งการเรียนรู้”

ซึ่งผลงานทั้ง 5 ผลงานนี้ จะนำไปจัดแสดงในงานวันทะเลโลก และงานเครือข่ายการอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในเดือนมิถุนายน 2569

ภายในงาน ยังได้มีการจัดนิทรรศการโครงการฟื้นฟูปะการังฯ เพื่อเผยแพร่ที่มาของโครงการปะการังมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี การเผยแพร่ผลงานวิจัย จำนวน 4 เรื่อง ได้แก่ 1. ดัชนีชีวภาพเพื่อติดต่ามการฟื้นฟูแนวปะการัง บริเวณเกาะแรด อำเภอเกาะกูด จังหวัดตราด 2. การกักเก็บคาร์บอนสีน้ำเงินสุทธิในระบบนิเวศหญ้าทะเล เพื่อการจัดการที่ยั่งยืนบนฐานเศรษฐกิจสีน้ำเงิน บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ประเทศไทย และ 3. การฟื้นฟูระบบนิเวศแนวปะการัง เพื่อการจัดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนบริเวณเกาะกูด จังหวัดตราด 4. บทบาทของปะการังในการฝังคาร์บอน และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรสาหร่ายทะเลขนาดใหญ่และปู เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งด้านการท่องเที่ยวคาร์บอนต่ำ ในบริเวณเกาะหมาก ตำบลเกาะหมาก จังหวัดตราด และการฝึกทักษะในภาคสนาม ได้แก่ การดำน้ำเพื่อศึกษาปะการังและระบบนิเวศใต้น้ำ การศึกษาประวัติความเป็นมาของชุมชนเกาะหมาก ผ่านการเล่าเรื่องในงานพิพิธภัณฑ์เกาะหมาก การเยี่ยมชมพื้นที่อนุบาลสัตว์น้ำ ผ่านพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และการเยี่ยมชมพื้นที่ฟื้นฟูปะการังของโคโคเคปรีสอร์ต

ภาพประกอบ

ภาพที่ 1 ภาพหมู่โครงการอบรมครูเพื่อการขับเคลื่อนการเรียนการสอนเรื่องทะเลและชายฝั่ง : กรณีศึกษาเกาะหมาก จังหวัดตราด ชุมชนต้นแบบด้านงานอนุรักษ์ปะการัง ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ดำเนินโครงการเมื่อวันที่ 21-22มิถุนายน 2568

ภาพที่ 2 เอกสารประกอบการอบรมของโครงการ

ภาพที่ 3 โครงการจัดทำแผนบริหารจัดการพื้นที่เกาะหมากอย่างยั่งยืน โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ร่วมกับภาคีเครือข่าย ได้แก่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศรชล.จังหวัดตราด อพท. อบต.เกาะหมาก และมูลนิธิรักษ์ปะการัง โดยความอุปถัมภ์ของบมจ.เอจีซีวีนิไทย จำกัด ในวันที่ 21 มกราคม 2568 ณ สวีทเค้กรีสอร์ต เกาะหมาก

ภาพที่ 4 โครงการฟื้นฟูปะการัง และสร้างแหล่งเรียนรู้ฯ คณะวิทยาศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ได้รับเชิญจาก พลเรือโท อาภา ชพานนท์ ผู้บัญชาการทัพเรือภาคที่ 1 กองเรือยุทธการ ประธานในพิธี เนื่องในวัน

ทะเลโลก ครั้งที่ 2 ประจำปี 2568 วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2568 ณ อุทยานใต้ทะเลเกาะขาม ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

ภาพที่ 5 โครงการฟื้นฟูปะการังและสร้างแหล่งเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เข้าร่วมโครงการเอจีซีวีนิไทย ร่วมใจปลูกปะการัง ในพื้นที่เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในวันที่ 28 มีนาคม 2567 โดยในงานมีกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การลงนามความร่วมมือ (MOU) การอนุรักษ์และฟื้นฟูปะการัง ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง การปล่อยลูกปูม้า การแปรรูปขยะเพื่อการใช้ประโยชน์ และการทำผ้ามัดย้อม ซึ่งจัดโดยมูลนิธิรักษ์ปะการัง ภายใต้การอุปถัมภ์ของบมจ.เอจีซีวีนิไทย และเครือข่าย ในการนี้ ผศ.ดร.ชุตาภา คุณสุข หัวหน้าโครงการฯ เข้าร่วมการเสวนา เรื่อง ศักยภาพของชุมชนเกาะสมุย ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูปะการังด้วย

ภาพที่ 6 โครงการฟื้นฟูปะการังและสร้างแหล่งเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีลงนามความร่วมมือ (MOU) ร่วมกับภาคีเครือข่ายได้แก่ สำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 1 กลุ่มอนุรักษ์ปะการังเกาะหมาก ศูนย์อำนวยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลและชายฝั่ง (ศร.ชล.) ตราด อบต. เกาะหมาก และวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเกาะหมาก ในวันที่ 12-13 พฤษภาคม 2568

ภาพที่ 7 โครงการฟื้นฟูปะการังและสร้างแหล่งเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการถอดบทเรียน ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2568 โครงการ implementing the strategic action program for the south China sea and Gulf of Thailand (SCS-SAP)

ภาพที่ 8 การสนับสนุนพันธกิจของเครือข่ายอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็น เพื่อจัดทำร่างแผนบริหารจัดการสวนพฤกษศาสตร์ป่าชายเลนนานาชาติ ร.9 ในวันที่ 15 กรกฎาคม 2568

ภาพที่ 9 โครงการฟื้นฟูปะการังและสร้างแหล่งเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ร่วมจัดกิจกรรมค่ายสำรวจโลกวิทยาศาสตร์ “หัวใจสีเขียว 💚 เพื่อท้องทะเลสีคราม 💙 ” ณ โรงเรียนคิชฌกูฏวิทยา อำเภอคิชฌกูฏ จังหวัดจันทบุรี โดยภายในงานมีกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้ การอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 4 ฐาน ซึ่งมีคุณครูและนักเรียนเข้าร่วมกว่า 110 คน

ภาพที่ 10 โครงการฟื้นฟูปะการังและสร้างแหล่งเรียนรู้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี จัดค่ายวิทยาศาสตร์ทางทะเลและมหาสมุทร หัวข้อ รักษ์ทะเลจันท์ ร่วมกันขับเคลื่อนเศรษฐกิจสีน้ำเงินสู่ความยั่งยืน ณ อาคารพระแม่มารีย์ โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ 4-6 พฤศจิกายน 2568

ภาพที่ 11 บูรณาการกับการเรียนการสอนของภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 5 รายวิชา ได้แก่ รายวิชานิเวศวิทยาและชีววิทยาเชิงอนุรักษ์ (4033851) วิชาการสำรวจและรวบรวมสิ่งมีชีวิตในท้องถิ่น (4033805) วิชาวิทยาศาสตร์ชีวภาพ (4122920) วิชาการสร้างสื่อการเรียนการสอนทางชีววิทยา (4032861) และวิชาสัตววิทยา (4031841) ปีการศึกษา 2567 (นักศึกษาจำนวน 47 คน)